

1950 –

Del segon
origen
–
Arts a
Catalunya

Del segundo
origen
–
Artes en
Cataluña

Second
Beginning
–
Arts in
Catalonia

Museu Nacional
d'Art de
Catalunya

2 juliol –
25 octubre
2015

– 1977

Cap al final dels anys quaranta Catalunya viu un clima de revitalització artística que intenta recuperar algunes senderes interrompudes per la Guerra Civil. Apareixen, aleshores, col·lectius com Cobalto 49 o Dau al Set, entre d’altres; sorgeixen esdeveniments com els Salons d’Octubre i els Cicles Experimentals d’Art Nou; i neixen publicacions com *Ariel* o la revista *Algol*. A més, ja en la dècada dels cinquanta, diversos artistes, que més tard adquiriran una gran rellevància, viatgen a París, on assisteixen a l’“ocàs” del surrealisme i a l’aparició del que podríem anomenar “l’última gran pintura europea”, personificada en Michaux, Fautrier, Wols, Dubuffet, Mathieu, etc. També entren en contacte amb Joan Miró i Pablo Picasso, els mestres de l’avantguarda exiliats a la capital francesa, de qui anhelien rebre el testimoni de la modernitat o, tal vegada, un simple vistiplau que legítimi les seves inquietuds rupturistes.

Gairebé trenta anys més tard, mort el dictador Francisco Franco, Catalunya es converteix en l’epicentre de la cultura llibertària: el 2 de juliol de 1977, precisament a les portes de l’actual Museu Nacional d’Art de Catalunya, té lloc el multitudinari míting de la CNT (Confederació Nacional del Treball) en què participen emblemàtics dirigents anarcosindicalistes a l’exili, com ara Frederica Montseny i Josep Peirats. Mesos després, entre el 22 i el 25 de juliol, se celebren al Park Güell les Jornades Llibertàries Internacionals, que congreguen un milió de ciutadans al llarg d’uns quants dies. Vistos en perspectiva, tots dos esdeveniments constitueixen, avui, una invitació a repensar, mitjançant altres horitzons, la història democràtica al nostre país.

Aquesta exposició intenta apropar-se al desenvolupament de les pràctiques artístiques a Catalunya al llarg de vint-i-set anys, entre el 1950 i el 1977, rellegint els relats que les van narrar des del present, a partir d’unes coordenades que permetin calibrar-ne els vincles i les disparitats, les tensions i les transferències. Les obres dels artistes conviuen amb els testimoniatges de la historiografia i amb nombrosos materials que documenten com es van anar articulant el panorama institucional, l’escena de galeries o el mapa d’espais alternatius.

En aquest sentit, la mostra es complementa amb la nova presentació d’art modern de la Col·lecció del Museu Nacional, a la qual perllonga cronològicament, de tal manera que prefigura una possible exposició permanent desplegada fins al final de la dècada dels setanta, però tot assenyalant, també, visions monogràfiques futures, així com els fons documentals del museu.

A finales de los años cuarenta, Cataluña vive un clima de revitalización artística desde el que se intentan recuperar algunas sendas interrumpidas por la Guerra Civil. Aparecen, entonces, colectivos como Cobalto 49, o Dau al Set, entre otros; eventos como los Salones de Octubre y los Ciclos Experimentales de Arte Nuevo; publicaciones como *Ariel* o la revista *Algol*. Además, ya en la década de los cincuenta, diversos artistas que más tarde adquirieron una gran relevancia viajan a París, donde asisten al “ocaso” del surrealismo y a la aparición de lo que podríamos llamar la última gran pintura europea, personificada por Michaux, Fautrier, Wols, Dubuffet, Mathieu, etc. También establecen contacto con Joan Miró y Pablo Picasso, los maestros de vanguardia exiliados en la capital francesa, de quienes ansían recibir el testigo de la modernidad o, quizás, un simple beneplácito que legitime sus inquietudes rupturistas.

Casi treinta años más tarde, tras la muerte del dictador Francisco Franco, Cataluña se convierte en el epicentro de la cultura libertaria: el 2 de julio de 1977, precisamente a las puertas del actual Museu Nacional d’Art de Catalunya, tiene lugar el multitudinario mitin de la CNT (Confederación Nacional del Trabajo) en el que participan emblemáticos dirigentes anarcosindicalistas en el exilio, como Frederica Montseny y Josep Peirats. Meses después, entre el 22 y el 25 de julio, se celebran la Jornadas Libertarias Internacionales en el Park Güell, que congregan a un millón de ciudadanos durante varios días. Vistos en perspectiva, ambos acontecimientos constituyen, hoy, una invitación a repensar, mediante otros horizontes, la historia democrática en nuestro país.

Esta exposición trata de acercarse al desarrollo de las prácticas artísticas en Cataluña durante veintisiete años, entre 1950 y 1977, releendo los relatos que las narraron desde el presente, a partir de unas coordenadas que permitan calibrar sus vínculos y sus disparidades, sus tensiones y sus transferencias. Las obras de los artistas conviven con los testimonios de la historiografía y con numerosos materiales que documentan cómo fue articulándose el panorama institucional, la escena de galerías o el mapa de espacios alternativos.

En este sentido, la muestra se complementa y prolonga cronológicamente la nueva presentación de arte moderno de la Colección del Museu Nacional y prefigura una posible exposición permanente desplegada hasta finales de la década de los setenta, aunque señalando, también, visiones monográficas futuras, así como los fondos documentales del museo.

At the end of the 1940s Catalonia breathed an atmosphere of artistic revitalisation in which there were moves to recover paths that had been cut short by the Spanish Civil War. Collectives such as Cobalto 49 and Dau al Set, events like the October Salons and the New Art Experimental Cycles and publications like *Ariel* and the magazine *Algol* all emerged at that time. In addition, in the 1950s several artists who were later to make a name for themselves travelled to Paris, where they attended the ‘decline’ of Surrealism and the rise of what we could call the last of the great European painting, personified by Michaux, Fautrier, Wols, Dubuffet, Mathieu, etc. They also made contact with Joan Miró and Pablo Picasso, the masters of the avant-garde in exile in Paris, from whom they hoped to receive the baton of modernity or perhaps just a simple blessing to legitimise their urge to break with everything.

Almost 30 years later, after the death of the dictator Francisco Franco, Catalonia became the epicentre of libertarian culture. On 2 July 1977, at the very doors of the present Museu Nacional d’Art de Catalunya, the CNT (Confederación Nacional del Trabajo, National Confederation of Labour) held a mass meeting in which emblematic anarchosyndicalist leaders in exile took part, including Frederica Montseny and Josep Peirats. Some months later, between July 22 and 25, the Jornadas Libertarias Internacionales (International Libertarian Sessions) were held in the Park Güell and gathered a million people over several days. Seen in perspective, these two events are today an invitation to reconsider the history of democracy in our country with different horizons.

This exhibition sets out to look at the development of artistic practice in Catalonia over 27 years, from 1950 to 1977, rereading the stories that narrated them from the present moment, on the basis of coordinates with which we can gauge their ties and their disparities, their tensions and their transfers. The works of the artists appear side by side with historiographic testimonies and with extensive material documenting the way the institutional scenario, the gallery scene and the map of alternative venues were built up.

In this respect, the exhibition is a complement to and a chronological extension of the new presentation of modern art in the collections of the Museu Nacional, providing a foretaste of a possible permanent exhibition spanning the period to the end of the 1970s, but at the same time pointing to future monographic views and the museum's documentary collections.

1950

006
JOAN PONÇ
Carrer sense cap mèrit arqueològic
1951

Guaix, grafit, pastel i tinta sobre paper / Gouache, grafito, pastel y tinta sobre papel / Gouache, graphite, pastel and ink on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya. Antiga col·lecció Salvador Riera

014
ESTHER BOIX
Vellesa
1954

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció Ricard Creus

022
LEOPOLDO POMÉS
Nena a la neu
1954

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat sobre cartró / Gelatino-bromuro de plata sobre papel baritado sobre cartón / Silver gelatin print on baryta-coated paper on cardboard

Col·lecció particular

030
ANTONI CLAVÉ
Teatrí per a l'acte únic de l'obra «La Peur», coreografia de Roland Petit
1956

Collage de bastidors de fusta, cordill, metall i roba / Collage de bastidores de madera, cordel, metal y tela / Collage of wood stretchers, cord, metal and fabrics

Museu de les Arts Escèniques (MAE) – Insitut del Teatre, Barcelona

007
JOAN REBULL
Cristina
1951

Pedra / Piedra / Stone

Col·lecció particular N.S. Reus

015
XAVIER CORBERÓ
Pot
1954

Coure i plata repussats a la banya / Cobre y plata repujados con martillo de cuerno / Horn hammered copper and silver

Col·lecció de l'artista

023
LEOPOLDO POMÉS
Núria 4
1954

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat sobre cartró / Gelatino-bromuro de plata sobre papel baritado sobre cartón / Silver gelatin print on baryta-coated paper on cardboard

Col·lecció particular

031
XAVIER CORBERÓ
Cap (de turc)
1956

Pedra granítica, bronze i base de ferro oxidat / Piedra granítica, bronce y base de hierro oxidado / Granitic stone, bronze and oxidized iron base

Col·lecció de l'artista

008
ANTONI CUMELLA
Sense títol
1952

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

016
JOSEP GUINOVART
Crani
1954

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció Maria Guinovart Pélaury

024
LEOPOLDO POMÉS
Núria 5
1954

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat sobre cartró / Gelatino-bromuro de plata sobre papel baritado sobre cartón / Silver gelatin print on baryta-coated paper on cardboard

Col·lecció particular

032
ANTONI CUMELLA
Sense títol
1956

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

001
FRANÇESC CATALÀ-ROCA
Llibre de comptabilitat de la filmació de la pel·lícula «La Ciudad Condal en otoño»
1950

Llibreta manuscrita / Libreta manuscrita / Handwritten notebook

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), Barcelona

009
ÀNGEL FERRANT
Noies entrelaçades
1952

Suro, fusta, filferro, estuc i policromia / Corcho, madera, alambre, estuco y policromía / Cork, wood, wire, stucco and polychrome

Museu Nacional d'Art de Catalunya. Adquisició, 2006

017
JOSEP LLORENS ARTIGAS
Gerro
1954

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware

Col·lecció particular, Barcelona

025
LEOPOLDO POMÉS
Sobreimpressió
1954

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat sobre cartró / Gelatino-bromuro de plata sobre papel baritado sobre cartón / Silver gelatin print on baryta-coated paper on cardboard

Col·lecció particular

033
MARIA GIRONA
Paisatge urbà
1956

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

002
MODEST CUIXART
El revés del que s'imaginen els homes o Metamorfosi de clown
1950

Tècnica mixta sobre paper / Técnica mixta sobre papel / Mixed media on paper

Col·lecció E. Isern Dalmau

010
JOSEP LLORENS ARTIGAS
Gerro
1952

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware

Col·lecció particular, Barcelona

018
ANTONI MAS
Els ocupants d'un carretó portuari
1954

Oli i acrílic sobre tela / Óleo y acrílico sobre lienzo / Oil and acrylic on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

026
ANTONI CLAVÉ
Dibuix preparatori per a la maqueta del teló de l'obra «La Peur», coreografia de Roland Petit
1955

Tinta, llapis i guaix sobre paper / Tinta, lápiz y gouache sobre papel / Ink, pencil and gouache on paper

Col·lecció particular

034
SALVADOR MAUREL
Fotografies del rodatge de la pel·lícula «Mañana ...» de José María Nunes
1956

Gelatinobromur de plata sobre paper / Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Filmoteca de Catalunya, Barcelona

003
JOSEP LLORENS ARTIGAS
Gerro
Cap a 1950

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware
Col·lecció particular, Barcelona

011
EUDALD SERRA
Col·loqui
1952

Bronze / Bronce / Bronze

Col·lecció Família Serra, Barcelona

019
JOAN MIRÓ
Pintura
1954

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Fundació Joan Miró, Barcelona

027
ANTONI CLAVÉ
Maqueta del teló per a l'obra «La Peur», coreografia de Roland Petit
1955

Cartró, fusta, cordill, guaix i llapis / Cartón, madera, cordel, gouache y lápiz / Cardboard, wood, cord, gouache and pencil

Col·lecció particular

035
ANTONI TÀPIES
[Sense títol]
1956

Tècnica mixta sobre tela / Técnica mixta sobre lienzo / Mixed media on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa

004
JOAN BROSSA / JOÀN PONÇ / JOÃO CABRAL DE MELO NETO
Em va fer Joan Brossa / pròleg de João Cabral de Melo, 1951

Monografia / Monografía / Monograph

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Centre d'Estudis i Documentació

012
JORDI CURÓS
Tots tres
1953

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

020
LEOPOLDO POMÉS
Consol Villaubi
1954

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat sobre cartró / Gelatino-bromuro de plata sobre papel baritado sobre cartón / Silver gelatin print on baryta-coated paper on cardboard

Col·lecció particular

028
ANTONI CUMELLA
Sense títol
1955

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

036
JOSEFA TOLRÀ
Figura en espai fluidic s/d

Tinta, retolador i aquarel·la sobre paper xarol / Tinta, rotulador y acuarela sobre papel charol / Ink, felt-tip pen and watercolour on glossy paper

Col·lecció particular Maria Tolrà

005
ANTONI CUMELLA
Sense títol
1951

Gres esmaltat / Gres esmaltado / Glazed stoneware

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

013
JOAN JOSEP THARRATS
L'indiferent
1953

Collage i tinta xinesa / Collage y tinta china / Collage and Indian ink

Col·lecció particular

021
LEOPOLDO POMÉS
Consol Villaubi 2
1954

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat sobre cartró / Gelatino-bromuro de plata sobre papel baritado sobre cartón / Silver gelatin print on baryta-coated paper on cardboard

Col·lecció particular

029
FRANÇESC TORRES MONSÓ
Retrat masculí
1955

Terra cuita / Terracota / Terracotta

Col·lecció particular, Girona

037
JOSEFA TOLRÀ
Mocador blanc brodat
1956

Teixit / Tejido / Fabrics

Col·lecció particular Maria Tolrà

038
MOISÈS VILLÈLIA
Dos personajes (primera escultura de caña).
Dibuix preparatori
1956

Tinta sobre paper
envernissat / Tinta sobre papel barnizado / Ink on varnished paper

Col·lecció particular

039
MOISÈS VILLÈLIA
Dos personajes
1956

Canya i cordill / Caña y cordel / Cane and cord

Col·lecció particular

040
XAVIER MISERACHS
Els Encants, Barcelona, 1957
Cap a 1956-1957

Fotografia a les sals de plata sobre paper / Fotografía a las sales de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA. Donació Agrolimen

041
LEANDRE CRISTÓFOL
Harmonia estel·lar (Ralenti)
1957

Vareta metàl·lica, fusta, agulles de cap i vidre sobre suro / Varilla metálica, madera, alfileres y vidrio sobre corcho / Metal rod, wood, needles and glass on cork

Museu d'Art Jaume Morera, Lleida

042
JOSÉ MARÍA NUNES
Mañana ...
1957

Espanya
96 min
Producció: Este Films; Enrique Esteban; José María Nunes

Filmoteca de Catalunya, Barcelona

043
JOSEP GUINOVART
L'arbre
1958

Pintura i collage sobre fusta / Pintura y collage sobre tabla / Paint and collage on wood

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya. Antiga col·lecció Salvador Riera

044
JOAQUIM PUIGVERT
Exp. n° 1
1958

Espanya
1 min 30 s

DVD «Del éxtasis al arrebató. Un recorrido por el cine experimental español», 2009, CAMEO, CCCB i AC/E

045
JOSEP MARIA SUBIRACHS
Tekel
1958

Ferro i fusta / Hierro y madera / Iron and wood

Col·lecció Espai Subirachs

046
JOSEP MARIA DE SUCRE DE GRAU
Personatge
1958

Cera sobre paper encolat sobre fusta / Cera sobre papel encolado sobre madera / Wax on paper mounted on wood

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya. Antiga col·lecció Salvador Riera

047
ANTONI TÀPIES
Composició amb sorra blanca, núm. LXXX
1958

Tècnica mixta sobre tela / Técnica mixta sobre lienzo / Mixed media on canvas

Fundació Suñol, Barcelona

048
JOAN VILA CASAS (VILACASAS)
Planimetria 58
1958

Tècnica mixta sobre tela / Técnica mixta sobre lienzo / Mixed media on canvas

Museu d'Art de Sabadell. Dipòsit de Marie Christine Vila

049
JOAN VILA CASAS (VILACASAS)
Planimetria 58 X.I
1958

Tècnica mixta sobre tela / Técnica mixta sobre lienzo / Mixed media on canvas

Museu d'Art de Sabadell. Dipòsit de Marie Christine Vila

050
ERWIN BECHTOLD
Das Denkmal (El monumento)
1959

Tècnica mixta sobre tela / Técnica mixta sobre lienzo / Mixed media on canvas

Erwin Bechtold / Colección Christina Bechtold

051
JOAQUIM PUIGVERT
Exp. II
1959

Espanya
1 min 40 s

DVD «Del éxtasis al arrebató. Un recorrido por el cine experimental español», 2009, CAMEO, CCCB i AC/E

052
ALBERT RÀFOLS CASAMADA
Blau profund
1959

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

053
ALBERT RÀFOLS CASAMADA
Paisatge
1959

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció Clara Ràfols

1960

054
ANÒNIM
Fotografies de la segona acció conjunta del Grup Gallot a la plaça de Catalunya de Barcelona
24 de setembre de 1960

Gelatinobromur de plata sobre paper / Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Museu d'Art de Sabadell. Dipòsit de Família Balsach-Peig

055
GRUP GALLOT
Antoni Angle, Llorenç Balsach, Joan Bermúdez, Alfons Borrell, Manuel Duque, Josep Llorens, Joaquim Montserrat i Lluís Vila Plana

Acció Gallot a la plaça de Catalunya de Barcelona, 24 de setembre de 1960

Tècnica mixta sobre paper / Técnica mixta sobre papel / Mixed media on paper

Museu d'Art de Sabadell

056
NO-DO
Pintores de Acción (fragment)
Emissió: 24-10-1960 (NO-DO 929A)

Espanya
1 min 35 s (original 4 min 48 s)

Museu d'Art de Sabadell

057
SALVADOR DALÍ
Naixement d'una deessa
1960

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Museu Nacional d'Art de Catalunya. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya, 2010

058
JACINTO ESTEVA/PAOLO BRUNATTO
Notes sur l'émigration. Espagne 1960
1960

Barcelona
19 min

Filmoteca de Catalunya, Barcelona

059
ALBERT RÀFOLS CASAMADA
Aurora roja
1960

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Col·lecció particular, Barcelona

060
ROMÀ VALLÈS
Cosmogonies. Série blanca
1960

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Col·lecció de l'artista

061
ALBERT COMA ESTADELLA
Incisions
1961

Tècnica mixta sobre cartró / Técnica mixta sobre cartón / Mixed media on cardboard

Col·lecció particular

062
JOSEP MARIA MESTRES QUADRENY
Invencions mòbils
1961

Tinta sobre paper / Tinta sobre papel / Ink on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA

063
ANTONI VILA ARRUFAT
Fàbrica de Sabadell
1961

Gravat sobre paper / Grabado sobre papel / Engraving on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

064
JOAQUIM LLUCIÀ
Esplendor
1962

Collage

Col·lecció Fundació Vila Casas

065
ENRIC PLANASDURÀ
Composició en negres i grisos, 1962

Pols de marbre, pigment, guaix i vernís sobre cartolina / Polvo de mármol, pigmento, gouache y barniz sobre cartulina / Marble dust, pigment, gouache and varnish on card

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

066
TON SIRERA
Pintura 1962-63
1962

Espanya
5 min 10 s

DVD «Del éxtasis al arrebató. Un recorrido por el cine experimental español», 2009, CAMEO, CCCB i AC/E

067
FRANCESC VALBUENA
Quatre posicions
1962

Tècnica mixta sobre tela / Técnica mixta sobre lienzo / Mixed media on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

068
ROMÀ VALLÈS
Cosmogonies. Série color
1962

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Col·lecció de l'artista

069
PIC ADRIAN
Complexe corpusculaire champ violet
1963

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

070
DANIEL ARGIMON
Pintura
1963

Paper, oli i acrílic sobre tela / Papel, óleo y acrílico sobre lienzo / Paper, oil and acrylic on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

071
COLITA
Bagur, invierno
1963

Còpia moderna. Gelatinobromur de plata sobre paper / Copia moderna. Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Modern print. Silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista

072
COLITA
Carmen Amaya al rodatge de «Los Tarantos»
1963

Còpia moderna. Gelatinobromur de plata sobre paper / Copia moderna. Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Modern print. Silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista

073
COLITA
Carmen, «La Taranta»
1963

Còpia moderna. Gelatinobromur de plata sobre paper / Copia moderna. Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Modern print. Silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista

074
COLITA
Llegada a Barcelona. Carmen Amaya
1963

Còpia moderna. Gelatinobromur de plata sobre paper / Copia moderna. Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Modern print. Silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista

115

ÀNGELS RIBÉ

Intersecció de llum
1969

Fotografia a les sals de plata sobre paper /
Fotografía a las sales de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA. Donació de Dinath de Grandi de Grijalbo

116

ÀNGELS RIBÉ

Intersecció de pluja
1969

Fotografia a les sals de plata sobre paper /
Fotografía a las sales de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA. Donació de Dinath de Grandi de Grijalbo

117

ÀNGELS RIBÉ

Intersecció d'onada
1969

Fotografia a les sals de plata sobre paper /
Fotografía a las sales de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA. Donació de Dinath de Grandi de Grijalbo

1970

123

JOAN BROSSA

Localització del gust
1970-1978

Serigrafia i litografia sobre paper / Serigrafía y litografía sobre papel / Silkscreen and lithograph on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

124

JOAN BROSSA

Poema visual
1970-1978

Litografia sobre paper / Litografía sobre papel / Lithograph on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de l'Ajuntament de Barcelona

125

JOAN BROSSA

18 de juliol
1970-1982

Plàstic i tinta impresa sobre paper / Plástico y tinta impresa sobre papel / Plastic and printed ink on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

126

JOAN BROSSA

Miami Beach
1970-1989

Litografia i impressió òfset sobre paper / Litografía e impresión offset sobre papel / Lithograph and offset printing on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

119

BENET ROSSELL

Glaçó-curtmetratge
Doble Camí
1970

Vidre, resina de polièster, pel·lícula de 16 mm i micrografies / Vidrio, resina de poliéster, película de 16 mm y micrografías / Glass, polyester resine, 16 mm film and micrographies

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

120

JOAN BROSSA

Espanya
1970-1971

Serigrafia sobre paper / Serigrafía sobre papel / Silkscreen on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

121

JOAN BROSSA

Poema visual
1970-1975

Serigrafia sobre paper / Serigrafía sobre papel / Silkscreen on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

122

JOAN BROSSA

Stendhal
1970-1975

Serigrafia sobre paper / Serigrafía sobre papel / Silkscreen on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

123

JOAN BROSSA

Localització del gust
1970-1978

Serigrafia i litografia sobre paper / Serigrafía y litografía sobre papel / Silkscreen and lithograph on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

124

JOAN BROSSA

Poema visual
1970-1978

Litografia sobre paper / Litografía sobre papel / Lithograph on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de l'Ajuntament de Barcelona

125

JOAN BROSSA

18 de juliol
1970-1982

Plàstic i tinta impresa sobre paper / Plástico y tinta impresa sobre papel / Plastic and printed ink on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

126

JOAN BROSSA

Miami Beach
1970-1989

Litografia i impressió òfset sobre paper / Litografía e impresión offset sobre papel / Lithograph and offset printing on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit de la Fundació Joan Brossa

127

LUIS CLARAMUNT

El ventorro de la alegría
1971

Oli sobre fusta / Óleo sobre tabla / Oil on wood

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya. Antiga col·lecció Salvador Riera

128

ROBERT LLIMÓS

Cargolins (Espai ple)
1971

Acrílic sobre lona / Acrílico sobre lona / Acrylic on canvas

Col·lecció “La Caixa”, Art Contemporani

129

JAUME MUXART

Galileo Galilei
1971

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons de l'Ajuntament de Barcelona

130

BENET ROSSELL

Glaçó-alter ego
1971

Vidre, resina de polièster i negatiu fotogràfic / Vidrio, resina de poliéster y negativo fotográfico / Glass, polyester resine and photographic negative

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

131

BENET ROSSELL

Glaçó-sauvage
1971

Vidre, resina de polièster i tinta impresa / Vidrio, resina de poliéster y tinta impresa / Glass, polyester resine and printed ink

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

132

ANTONI MUNTADAS

Experiencias subsensoriales 1971-1973
Una documentación audiovisual – Muntadas/ Bonet 1991-2009
1971-1973

Espanya
35 min
Edición P.A.

Cortesía Studio Muntadas

133

TINT-1 / TINT-2

Xicu Cabanyes, Pere Comas, Tomás Cortada, Juan Luis Dalda, Jaume Fàbrega, LluísPau, Carles Martí, Jeroni Moner, Esteve Palmada, Raimon Planells, Josep Riera, Lluís Vilà

Materials relacionats amb les accions artístiques dels grups Tint-1 i Tint-2 ,1971-1977

Documents i material gràfic / Documentos y material gráfico / Documents and graphic material

Col·lecció particular

134

JORDI BENITO

Acción sobre papel de fumar
1972

Fotografia a les sals de plata sobre paper / Fotografía a las sales de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Donació d'Antoni Muntadas

135

JORDI BENITO

Transformación de un terrón de tierra mediante la descomposición y la humedad
1972

Fotografia a les sals de plata sobre cartonet / Fotografía a las sales de plata sobre cartoncillo / Silver gelatin print on cardboard

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Donació d'Antoni Muntadas

136

JORDI BENITO

Transformación del hielo en agua mediante el calor del cuerpo
1972

Fotografia a les sals de plata sobre paper / Fotografía a las sales de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Donació d'Antoni Muntadas

137

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Colors per a l'Alzinera Grossa
1972

Tinta xinesa i aquarel·la sobre paper mil·limetrat / Tinta china y acuarela sobre papel milimetrado / Indian ink and watercolour on graph paper

Col·lecció de l'artista

138

ANTONI MIRALDA / BENET ROSSELL

París la Cumparsita
1972

París
25 min

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA

139

AMÈLIA RIERA

Electrotèrmica núm. 2
1972

Assemblage, maniquí manipulat / Assemblage, maniquí manipulado / Assemblage, manipulated mannequin

Col·lecció de l'artista

140

FRANCESC TORRES

Crossing from Shadow to Light
1972

Gelatinobromur de plata sobre paper / Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista. Cortesia Galería Elba Benítez

141

RAFAEL BARTOLOZZI

Descenso escalera
1973

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya. Antiga col·lecció Salvador Riera

142

MANUEL ESCLUSA

Fam
1973

Gelatinobromur de plata virat al seleni sobre paper / Gelatino-bromuro de plata virado al selenio sobre papel / Selenium toned silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista

143

EULÀLIA GRAU

Interior d'un avió (Etnografia)
1973

Emulsió fotogràfica i anilines sobre tela / Emulsión fotográfica y anilinas sobre lienzo / Photographic emulsion and anilines on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA. Donació GR

144

GRUP DE TREBALL

Cartell del col·lectiu «Solidaritat amb el moviment obrer»
1973

Facsimil. Tinta impresa sobre paper / Facsimil. Tinta impresa sobre papel / Facsimile. Printed ink on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

145

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Alzinera de 0 a 100
1973

Llapis sobre paper / Lápiz sobre papel / Pencil on paper

Col·lecció de l'artista

146

JORDI PABLO

Peu artificial.
19 octubre 1972
1973

Cartró, fusta i pèl sintètic / Cartón, madera y pelo sintético / Cardboard, wood and sinthetic hair

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Donació de Josep Maria Mestres Quadreny

147

JOAN PERE VILADECANS

Terminal 1973

Acrílic, guix i ossos sobre tela / Acrílico, yeso y huesos sobre lienzo / Acrylic, plaster and bones on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Dipòsit de l'artista

148

FRANCESC ABAD

Recorregut diari 1974

Fotografies, mapes, bitllets i enregistrament sonor / Fotografías, mapas, billetes y grabación sonora / Photographs, maps, tickets and sound recording

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA

149

JOSÉ MANUEL BROTO

Sense títol 1974

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Fundació Suñol, Barcelona

150

JOAQUIM CHANCHO

Espai gestual 2 1974

Acrílic i grafit sobre tela / Acrílico y grafito sobre lienzo / Acrylic and graphite on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Procedent de la Diputació de Barcelona

151

FERRAN GARCÍA SEVILLA

Deixeu-me veure allò que no es veu 1974

Gelatinobromur de plata sobre roba emulsionada / Gelatino-bromuro de plata sobre tela emulsionada / Silver gelatin print on emulsified fabric

Col·lecció Rafael Tous

152

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Paisatge amb acotació 0-A 1974

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció de l'artista

153

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Paisatge amb acotació 0-135 1974

Oli sobre tela / Óleo sobre lienzo / Oil on canvas

Col·lecció de l'artista

154

CARLOS PAZOS

El amor duele (primera aproximación) 1974

Fotografia sobre roba emulsionada / Fotografía sobre tela emulsionada / Photography on emulsified canvas

Col·lecció de l'artista

155

XAVIER GRAU

Pintura núm. 11 1975

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Procedent de la Diputació de Barcelona

156

PERE NOGUERA

La Fotocòpia com a Obra-Document 1975

Publicació. Impressió òfset sobre paper / Publicación. Impresión offset sobre papel / Publication. Offset print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Centre d'Estudis i Documentació

157

PERE NOGUERA

La Fotocòpia com a Obra-Document 1975

Publicació. Impressió òfset sobre paper / Publicación. Impresión offset sobre papel / Publication. Offset print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA. Donació de l'artista

158

CARLES PUJOL

Platja 30.9.75 1975

Fotografia cromogènica / Fotografia cromogénica / C-print

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya

159

EUGENI BONET

Photomatons 1976

Espanya 5 min 2 s Producció: Eugeni Bonet

Hamaca. Media & Video Art Distribution from Spain, Barcelona

160

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Esbós per a l'Alzinera 1976

Guaix sobre paper mil·límetrat / Gouache sobre papel milimetrado / Gouache on graph paper

Col·lecció de l'artista

161

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Sense títol 9 1976

Guaix i llapis sobre paper mil·límetrat / Gouache y lápiz sobre papel milimetrado / Gouache and pencil on graph paper

Col·lecció de l'artista

162

JOAN HERNÁNDEZ PIJUAN

Sense títol 11 1976

Guaix i llapis sobre paper mil·límetrat / Gouache y lápiz sobre papel milimetrado / Gouache and pencil on graph paper

Col·lecció de l'artista

163

FINA MIRALLES

Per la impunitat de la por (sèrie Matances) 1976

Tinta, carbonet, fotografies, lletres transferibles i fil sobre paper Guarro / Tinta, carboncillo, fotografías, letras transferibles e hilo sobre papel Guarro / Ink, charcoal, photographies, transferable letters and thread on Guarro paper

Museu d'Art de Sabadell

164

FINA MIRALLES

Veure-hi no és estar viu (sèrie Matances) 1976

Carbonet, fotografia i lletres transferibles sobre paper Ingres / Carboncillo, fotografía y letras transferibles sobre papel Ingres / Charcoal, photography and transferable letters on Ingres paper

Museu d'Art de Sabadell

165

DIETER ROTH / RICHARD HAMILTON / CHISPAS LUIS

Canciones de Cadaqués 1976

Discs de vinil de 45 r.p.m. / Discos de vinilo de 45 r.p.m. / 45 r.p.m. LP

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Donació Lanfranco Bombelli

166

FREDERIC AMAT

Sèrie de cartrons Oaxaca núm. 2 1977

Tècnica mixta i collage sobre paper fet a mà / Técnica mixta y collage sobre papel hecho a mano / Mixed media and collage on handmade paper

Col·lecció de l'artista

167

FREDERIC AMAT

Sin título 1977

Tècnica mixta sobre paper / Técnica mixta sobre papel / Mixed media on paper

Col·lecció de l'artista

168

ANÒNIM

Federica Montseny a la manifestació de la CNT a Montjuïc 1977

Gelatinobromur de plata sobre paper / Gelatino-bromuro de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Archivo FAL/CNT

169

EUGÈNIA BALCELLS

Fin 1977

Impressió tipogràfica sobre paper / Impresión tipográfica sobre papel / Typographic print on paper

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Fundació MACBA

170

MIQUEL BARCELÓ

Sense títol 1977

Fusta, material inorgànic i vidre / Madera, material inorgánico y cristal / Wood, inorganic materials and glass

Col·lecció MB, Villafranca de Bonany (Mallorca)

171

MIQUEL BARCELÓ

Sense títol 1977

Fusta, material inorgànic i vidre / Madera, material inorgánico y cristal / Wood, inorganic materials and glass

Col·lecció MB, Villafranca de Bonany (Mallorca)

172

MIQUEL BARCELÓ

Sense títol 1977

Fusta, material orgànic, material inorgànic i vidre / Madera, material orgánico, material inorgánico y cristal / Wood, organic materials, inorganic materials and glass

Col·lecció MB, Villafranca de Bonany (Mallorca)

173

MIQUEL BARCELÓ

Sense títol 1977

Fusta, pastilles, pintura i vidre / Madera, pastillas, pintura y cristal / Wood, pills, paint and glass

Col·lecció MB, Villafranca de Bonany (Mallorca)

174

ALFONS BORRELL

9-8-77 1978 1977

Acrílic sobre tela / Acrílico sobre lienzo / Acrylic on canvas

Col·lecció de l'artista

175

MANOLO LAGUILLO

Barcelona. Bar Izquierdo 1977

Gelatinobromur de plata sobre paper / Gelatino-bromur de plata sobre papel / Silver gelatin print on paper

Col·lecció de l'artista

176

JOSEP PONSATÍ

Josep Ponsatí. Barcelona 1977 1977

Barcelona 8 min 26 s

Col·lecció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Consorci MACBA

177

HUMBERTO RIVAS

Violeta la Burra y su madre 1978

Gelatinobromur de plata sobre paper baritat / Gelatino-bromur de plata sobre papel baritado / Silver gelatin print on baryta-coated paper

Associació Arxiu Humberto Rivas

000

Obres, els autors de les quals eren menors de 35 anys en el moment de crear-les.

EXPOSICIÓ

Organització i producció
Museu Nacional d'Art de Catalunya

Direcció
Pepe Serra

Sotsdirector gerent
Josep Maria Carreté

Cap de col·leccions
Juan José Lahuerta

Comissariat
Valentín Roma
Juan José Lahuerta
Pepe Serra

Restauració
Àrea de Restauració i Conservació
Preventiva del Museu Nacional d'Art
de Catalunya
Rita Udina (COAC)

Coordinació
Susana Lopez
Sílvia Tena

Assistència
Mònica Baró, Neus Conte, Joaquim Soler
Àrea de Registre i Exposicions del
Museu Nacional d'Art de Catalunya

Moviment d'obres i Museografia
Lluís Alabern, Daniel Orrit,
Mireia Planas

Muntatge
Àrea de Infraestructures i Serveis del
Museu Nacional d'Art de Catalunya
Grop Exposicions i Museografia SL
Tti, Técnicas de Transporte
Internacionales SA

Disseny d'espais
Ignasi Cristià & Partners

Disseny gràfic
Marnich

Agraïments

Joan Abellà, Frederic Amat, Jordi Arno,
Pepa Balsach, Miquel Barceló, Luis
Bassat, Erwin Bechtold, Nimfa Bisbe,
Pilar Bonet, Glòria Bordons de
Porrata-Doria, Alfons Borrell, Raimon
Campubí, Joaquim Chancho, Emmanuel
Clavé, Colita, Mary de Coma Estadella,
Xavier Corberó, Ricard Creus, Manel
Esclusa, Ramon Escrivà, Daria Esteva,
Micaela Flores Amaya "La Chunga",
Ferran Gracia Sevilla, Joan Gardy-Artigas,
Ester Grau Garriga, Maria Guinovart,
Maria Helguera, Isao, Manolo Laguillo,
Xavier de Luca, Coral Majó, Elvira
Maluquer, Bartomeu Marí, Àlex
Maspons, Antoni Mercadé, Antoni
Muntadas, Jesús Navarro, Gisel Noè,
Sílvia Noguer, Daniel Nunes, Virgina
Nunes, Lluís Pau, Antònia Maria Perelló,
Francesc Polop, Leopoldo Pomés, Pere
Portabella, Clara Ràfols, Amèlia Riera,
Anna Riera, Lucía Rivas, Pepe Rivas,
Carme Sais, Rosa Saz, Neus Segrià,
Mireia Sentís, Lluís Serra, Patrícia
Sorroche, José i Simone Subirà Puig,
Judith Subirachs, Joan Tharrats, Maria
Tolrà Galvany, Francesc Torres, Isabel
Vallès, Romà Vallés, Antoni Vila Casas,
Joan Pere Viladecans, Oriol Vilapuig,
Glòria Vilches, Montserrat Ysern.

Aquest projecte ha estat
realitzat amb la col·laboració
especial del

Patrocinen

